SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 194. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 13, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 13-го ЖОВТНЯ 1993. Ч. 194. РІК С.

Л. КРАВЧУК ПРИСТУПИВ ДО КЕРІВНИЦТВА КАБІНЕТОМ МІНІСТРІВ

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 7-го жовтня, Президент України Леонід Кравчук видав указ про організацію праці Кабінету Міністрів України. В документі сказано, що Президент України визначає пріоритетні напрямки та спрямовує діяльність Кабінету Міністрів для виконання конституційних уповноважень.

Під керівництвом Президента проводитимуться засідання Кабінету Міністрів, на яких розглядатимуться питання щодо проєктів-плянів економічного та соціяльного розвитку, проєктів державного бюджету та звіту про його виконання, здійснення основних напрямків внутрішньої та зовнішньої політики, ринкових реформ, подолання економічної кризи, здійснення приватизації державного майна, соціяльного захисту населення, інвестування в економіку України та використання міжнародних кредитів, забезпечення конституційних прав і свобід громадян, законности, боротьби зі злочинністю, охорона власности та громадського порядку, питання граничного рівня внутрішнього державного боргу, номенклятури продукції товарів і послуг, до яких застосовується державне реґулювання цін, проєктів найважливіших законодавчих актів із загальнодержавних програм, пропозиції щодо утворення, реорганізації та ліквідації міністерств, державних комітетів та інших центральних органів державно-виконавчої влади, проєктів міжнародних договорів з питань, що належать до відання Уряду.

Постанови Кабінету Міністрів, прийняті на цих засіданнях, підписує Президент України. Інші постанови Кабінету Міністрів підписує виконуючий обов'язки прем'єр-міністра та міністер Кабінету Міністрів. Розпорядження підписує виконуючий обов'язки прем'єр-міністра України. Засідання Кабінету Міністрів з інших питань а також засідання Президії Кабінету Міністрів провадить виконуючий обов'язки прем'єр-міністра України.

Проєкти указів і розпоряджень Президента України з найбільш важливих питань економічної та соціяльної ділянок розглядаються на засіданнях Кабінету Міністрів. Плян проведення засідань затверджує Президент. Він також призначає та звільняє керівників державних комітетів України, заступників міністра Кабінету Міністрів України та керівників об'єднаних структур підрозділів адміністрації Президента та Кабінету Міністрів України.

Президент Кравчук видав окремий указ про реорганізацію структурних підрозділів адміністрації Президента та Кабінету Міністрів України. Цим указом в апараті Кабінету Міністрів утворено: управління економіки (на базі консультаційно-аналітичного Центру соціяльно-економічних питань адміністрації Президента і економічного відділу Кабінету Міністрів); управління з питань зовнішньоекономічних зв'язків (на базі Центру зовнішньоекономічних питань адміністрації Президента і відділу з питань зовнішніх зв'язків та відділу міжнародних фінансових зв'язків Кабінету Міністрів); юридичне управління Президента України і Кабінету Міністрів (на базі юридичних служб Президента та Кабінету Міністрів); структурний підрозділ зв'язків з Верховною Радою та місцевими радами (на базі відділу взаємодії з комісіями Верховної Ради та місцевими органами виконавчої влади Кабінету Міністрів). Здійснення реорганізації доручене секретареві адміністрації Президента і міністрові Кабінету Міністрів.

Указом Президента встановлено професійне свято працівників сільського господарства, підприємств, що переробляють сільськогосподарську продукцію, харчової промисловости тощо. Свято працівників сільського господарства відзначатиметься щорічно у третю неділю листопада.

У КОНҐРЕСІ ЗСА ВІДЗНАЧЕНО 100-ЛІТТЯ „СВОБОДИ"

БІЛИЙ ДІМ ВІДМОВИВСЯ ВІД ПРИВІТУ

Вашінґтон, (К. Пономаренко, Бюро УНС). — з нагоди 100-річчя щоденника „Свобода" п'ятнадцять членів Конґресу ЗСА склали свої побажання та кожний з них підкреслив важливу ролю, що її відіграє „Свобода", як голос українсько-американської громади в усіх моментах, коли Україна переживала критичні дні. Усі вони також підкреслили у своїх привітаннях, що саме тепер „Свобода" може відіграти важливу ролю в перебудові України у демократичну державу. Члени Конґресу закликали „Свободу" бути каталізатором українсько-американської спільноти у поширенні демократизму в Україні, так як у минулому допомагала вона у поширенні таких ідей в ряді організацій, що постали у ЗСА, включно із Українським Народним Союзом.

Серед сенаторів, що зложили побажання „Свобода" були: Баб Дол, Леррі Пресслер, Франк Лотенберґ, Джозеф Ліберман і Дейл Бамперс. Побажання з рядів конґресменів були від Роберта Мічела, Джералда Соломона, Джіма Слеттері, Бенджаміна Ґілмана, Вілліяма Гюса, Стені Гоєра, Курта Велдона, Джералда Клечка, Роберта Менендеза і Чарльза Вілсона.

Виголошуючи привіт „Свободі", сенатор Л. Пресслер підкреслив, що редактори цього щоденника своїми статтями боронили і визначували національну українську ідентичність. Видавництво „Свободи" впродовж довгих років видавало книжки, брошури і журнали англійською та українською мовами для кількох поколінь українців, що жили в ЗСА. Конґресмен Соломон дав „Свободі" признання за її ролю у виявленні усіх подробиць Великого голоду, про що американська преса не писала.

Сен. Дол використав нагоду побажань для „Свободи", щоб звернути увагу на спілкування між ЗСА і Україною, уважаючи, що саме газета повинна пригадувати про стратегічну важливість України та її силу із понад 50-мільйоновим населенням природними багатствами. На його думку в інтересі ЗСА лежить підтримувати незалежність України та закріпити демократичний устрій, враз із свобідною торгівлею.

Хоча Бюро УНС у Вашінґтоні передало листа до Білого Дому, інформуючи про 100-річчя „Свободи" і з проханням про відгук, ніякої відповіді досі із Білого Дому не було. На запитання чому така мовчанка, спершу була відповідь, що Президент вже переслав побажання з приводу другої річниці незалежности України, а відтак було вияснення, що політика Білого Дому не дозволяє на пересилання побажань неангломовній газеті. Тритижневі зусилля Бюра УНС зв'язатися із директором Бюра публічних зв'язків Білого Дому не увінчалися успіхом та ніяке письмо чи інше вияснення в цій справі досі не наспіло.

Директор Бюра УНС Евген Іванців ствердив, що Білий Дім не бере поважно сторіччя українського щоденника в ЗСА. Тим більше приємно, що не забули про це представники обох політичних партій в Конґресі і зрозуміли історичне значення найстаршого українського щоденника у світі.

ФОНД ПИНЗЕНИКА ОСКАРЖИВ НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 7-го жовтня, колишній віцепрем'єр-міністер України Віктор Пинзеник, який очолює Фонд Підтримки Реформ, подав скаргу до Вищого арбітражного суду на Національний Банк України. Позивач вимагає уневажнення телеграми Національного Банку, якою 12-го серпня було встановлено фіксований курс рубля американського доляра, німецької марки та російського рубля.

В Пинзеник у скарзі до Вищого арбітражного суду пише: „Завдяки встановленню фіксованого офіційного курсу завдано неоціненних шкод економіці України".

Комітет української міжбанківської валютної біржі надіслав листа Президентові Леонідові Кравчукові, голові правління Національного Банку України Вікторові Ющенкові та виконуючому обов'язки прем'єр-міністра Юхимові Звягільському. Автори листа назвали неприпустимою ситуацією, яка заіснувала на валютному ринку України і вимагають запровадження обов'язкового продажу валюти за біржовим курсом, скасування обов'язкового продажу 50 відсотків валюти державі за фіксованим Національним Банком України курсом. „Якщо не вжити рішучих заходів, — сказано у листі, — курс перевищить 20,000 карбованців за доляр найближчим часом".

Зареєстровано Компартію України

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 5-го жовтня, Міністерство Юстиції України зареєструвало 505-ту організацію — Комуністичну Партію України. Нині КПУ нараховує 128,000 членів. Представник політбюра КПУ Олександер Коцюба висловив певність, що до кінця цього року, партія налічуватиме понад 300,000 осіб.

Народний депутат України Богдан Бойко зазначив, що реєстрація Компартії є свідченням повернення в Україну комуністичного режиму.

Народний Рух України оприлюднив заяву, у якій сказано, що реєстрація Комуністичної партії підриває авторитет України в очах світової громадськости і може розглядатися як прямий виклик демократії. Провід НРУ вважає, що найпершим завданням усіх демократичних сил є участь у процесі декомунізації українського суспільства.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ПРИЇХАЛИ НА ГАЇТІ

Порт-О-Пренс, Гаїті. — Як інформує агентство Ассошіейтед Пресс, в понеділок, 11-го жовтня, американський військовий корабль „Гарлан Кавнті" підійшов до гаїтянського берега. На ньому приплили до 200 інженерів, лікарів і представників інших мирних професій. Зі собою вони привезли також відповідну техніку, в тому числі трактори і великі авта. Всіх американців має бути 700 осіб, до них невдовзі долучаться 900 канадських, французьких, альжирських вояків і старшин миротворчих сил ООН. Вони допомагатимуть відновленню демократичної влади на Гаїті, а також господарки країни. Як відомо, за декілька тижнів на Гаїті повернеться вигнаний військовими радикалами президент Жан-Бертран Арістід, 30-го жовтня він стане до виконання своїх державних обов'язків.

Прем'єр-міністер Гаїті Роберт Мальваль вже декілька разів у своїх заявах запевнив, що президента Арістіда з нетерпінням чекає вся країна, однак спостерігачі висловлюють з приводу цього сильні сумніви. Річ у тому, що гаїтянські військові не змінили свого неґативного наставлення до Арістіда, не краще до нього ставляться й бизнесові кола. Арістід залишається „президентом бідних", яких, певна річ, на Гаїті є дуже багато.

Опозиція президента Арістіда звернула увагу на те, що американські інженери і лікарі прибули на Гаїті зі зброєю в руках. Цю обставину противники президента Арістіда відразу використали як доказ „чужинецької інтервенції".

Капеля Бандуристів починає турне

Рочестер, Н. Й. — Звідси у суботу, 16-го жовтня, починає ювілейне турне, присвячене 75-річчю свого існування, Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка. Мистецький керівник — Володимир Колесник. Вищеназваний концерт відбудеться в авдиторії середньої школи Іст Ридж, 2250 Ридж ровд охід. Початок о год. 7-ій вечора.

Наступні концерти відбудуться: в Ню Йорку — у неділю, 17-го жовтня, о год. 2:30 по полудні в Тавнн Голл, 123 Вест 43-тя вул. (біля Бродвею); в Чикаґо — у неділю, 24-го жовтня, о год. 3-ій по полудні в Розарі коледжі, 7900 Вест Дівіжен вул., Ривер Форест, Ілл., в Торонто (Канада) — у суботу, 20-го листопада, о год. 6:30 веч. в театрі Сентрал Технікал школи, 725 Бетурст вул. при вул. Гарбор, в Сант Кетрінс, Онт. — у неділю, 21-го листопада, о год. 2-ій по полудні в Українській залі „Чорне море", Велленд вул., та в Детройті — у неділю, 28-го листопада о год. 3-ій по полудні в авдиторії Лінкольн школи, Федерал аве., на південь від 9 Майл ровд у Воррені, Миш.

У СВІТІ

В П'ЯТНИЦЮ, 8-ГО ЖОВТНЯ, Генеральна асамблея Організації Об'єднаних Націй скасувала всі економічні санкції проти Південно-Африканської Республіки. Це сталося після того, як в ООН виступив лідер Африканського національного конґресу Нелсон Мандела, запевнивши, що його країна вже ступила на шлях демократизації і тепер, з огляду на економічну скруту, потребує співробітництва з усіма державами світу. Прийнята у п'ятницю резолюція позитивно вплине на розвиток торгівлі з ПАР.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ справ Латвії, виконуючи розорядження уряду, заборонило діяльність у країні трьох політичних організацій — Союзу комуністів, Союзу захисту прав ветеранів і Асоціяції російських громадян. Всі вони потрактовані як „нелеґальні, прокомуністичні і антилатвійські".

НАЙБІЛЬШУ ПІДТРИМКУ на теперішніх виборах у Пакістані дістала лідер ліберальної Народної партії Беназір Бгутто, яка один раз вже очолювала кабінет міністрів. Однак ця її перемога не є повною, бо одержаних голосів усе ж замало, щоб зформувати однопартійний уряд. Б. Бгутто мусить вступити у коаліцію з іншими партіями й лише тоді знову зможе перебрати на свої плечі великі проблеми країни, 75 відсотків громадян якої не вміють ні читати, ні писати.

КОМІСІЯ У ПИТАННЯХ оборони французького парляменту проголосувала за відновлення ядерних випробувань. Міністерство оборони країни заявило, що Франція не підпише міжнародного договору про заборону атомових випробувань.

РАДА БЕЗПЕКИ ООН, привітавши Нородома Сіганука на королівському престолі Камбоджі, заявила, що мандат миротворчих сил ООН на перебування в цій країні закінчився. Голова Ради безпеки Рональдо Мота Сарденберґ підкреслив, що міжнародна спільнота буде й надалі „сприяти процесові зміцнення миру і демократії у Камбоджі".

ЯК ІНФОРМУЄ агентство Ассошіейтед Пресс, лібійський лідер Муаммар Каддафі закликав своїх громадян бути готовими до боротьби з „аґресією західніх країн". Він сказав, що „треба негайно зачинити всі отвори в обороні лібійських морських кордонів", бо саме тут очікується „вторгнення" західніх військ.

ЦИМИ ДНЯМИ бойовики забороненої Курдської робітничої партії вбили 36 мирних мешканців в турецькій провінції Сіірт. Курди на південному сході Туреччини ведуть збройну боротьбу за створення своєї незалежної держави від 1984 року. За той час у кривавих сутичках між формаціями Курдської робітничої партії і турецькою армією загинуло 8,000 осіб.

КОЛИ В АНГЛІЙСЬКОМУ МІСТІ Блекпулі, в залі, де проходила річна конференція Консервативної партії, з'явилася колишня прем'єр-міністер Англії Марґарет Тачер, третя частина делеґатів навіть не встала зі своїх місць. Вони образилися на „залізну лейді" за те, що у книжці своїх споминів, котра нещодавно побачила світ, М. Тачер трактує теперішнього прем'єра Джана Мейджора пристосуванцем, державним чиновником, позбавленим великих, оригінальних ідей. На згаданій конференції М. Тачер навіть не дістала слова. Не зважаючи на це, коментатори жваво обговорюють її виступ на прийнятті в честь консерватичної еліти Англії. Там вона, між іншим, сказала, що „соціялізм ще не переможений остаточно, він може повернутися у світ, прикрившись іншими масками".

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ТИЖНЯ Сенат ЗСА схвалив призначення генерала Джана Шалікашвілі на становище керівника Об'єднаного штабу шефів американських збройних сил. Він на цьому становищі заступить ген. Коліна Повелла, який відійшов на пенсію з кінцем вересня. Ген. Дж. Шалікашвілі народився у Варшаві 1936 року в родині, що з дідапрадіда займалася військовим ділом. У 1944 році разом з батьками виїхав до Німеччини, а в 1952 році до ЗСА. Батько генерала, Дмитро Шалікашвілі — грузин, а мати полька. Дідо генерала був офіцером російської царської армії.

СЕКРЕТАР ДЕРЖАВНОГО департаменту Воррен Кристофер плянує за два тижні поїхати до Москви, щоб у той спосіб продемонструвати підтримку президентові Борисові Єльцинові, його процесам демократизації та переходу на ринкову систему. Крім того він хоче особисто побачити як використовується американська фінансова допомога. Наступного місяця з відвідинами до Москви вибирається також віцепрезидент Ал Ґор.

НОБЕЛІВСЬКА КОМІСІЯ Шведської академії наук у Стокгольмі проголосила, що Нобелівську нагороду з ділянки літератури призначено американській муринській письменниці, 62-річній Тоні Моррісон, авторці лірично написаних повістей „Соломонова пісня", „Коханий", „Джаз", де описує життя американських муринів. Т. Моррісон від 1989 року працює викладачем мистецько-творчої літератури у Принстонському університеті, вона є 90-им з черги лавреатом цієї нагороди, яка принесе їй 825,000 дол. Це восьма жінка та перша муринка серед нобелівських лавреатів літератури. За останніх 20 років крім неї лавреатами цієї нагороди з Америки були Джозеф Бродскі, Ісаак Башевіс Сінґер Сол Беллов.

У НЮ ЙОРКУ в четвер, 7-го жовтня, померла через вилив крови у мозку широко відома хореограф американського танку Аґнес де Мілл. Вона була однією серед тих, що допомогли змінити американський танок і балет та вивести його на світову сцену. А. де Мілл зробила це своїм балетом „Родео" в 1942 році, а рік пізніше підтвердила своє вміння балетом до музичної п'єси „Олкагома". За своїх 88 років. А. де Мілл своє мистецьке вміння виявила не тільки в хореаграфії, але також як вміла виконавчиця головних балетних роль на сцені та авторка багатьох книжок на тему американського балетного танку, теми для якого вона черпала з американського народного життя.

ЯК УЖЕ ІНФОРМОВАНО, президент ЗСА Билл Клінтон минулого тижня прийняв у Білому Домі міністра закордонних справ України Анатолія Зленка. Під час зустрічі вони обговорили важливі питання українсько-американських відносин, зокрема у галузі економічного та науково-технічного співробітництва. Також обговорено питання обміну відвідинами на найвищому рівні. Крім того побував також А. Зленко у Пентаґоні, де обмінявся думками з військовим керівництвом ЗСА щодо напрямків діяльности у військово-політичній сфері.

КРИМСЬКІ ТАТАРИ ГОТУЮТЬ АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

Симферопіль (М. Муратов). — Тут у вівторок, 5-го жовтня, на надзвичайному засіданні Меджлісу кримсько-татарського народу вирішено розпочати 14-го жовтня акцію громадської непокори кримських татарів, якщо Верховна Рада Криму не надасть їм 30 відсотків місць у парляменті.

У законі про вибори депутатів Верховної Ради Республіки Крим, схваленому Верховною Радою Криму, з 80-х мандатів 68 розподіляються між депутатами, обраними більшістю голосів за списками від національного з'їзду кримсько-татарського народу — Курултаю і від політичних партій і бльоків. Конституція Республіки Крим передбачає, що законодавчі акти приймаються конституційною більшістю парляменту, тобто двома третинами плюс один голос. Отже кримські татари хочуть мати в парляменті одну третину плюс один голос, щоб можна було заблькувати ухвалення закону, якщо в ньому будуть включені дискримінаційні дії щодо татарів.

Голова Верховної Ради Криму Микола Багров обіцяв татарам всіляко сприяти в отримані необхідної квоти. Однак 28-го вересня кримський парлямент відмовився зафіксувати квоту для кримських татарів, тому М. Багров заявив, що резиґнує, але Верховна Рада Криму не прийняла його резиґнації.

Представники Організації Кримсько-Татарського Національного Руху (ОКНР) і Демократичної Партії Криму (ДПК) співпрацюють з політичними партіями України. Голова інформаційного відділу ОКНР Енвер Умеров сказав: „Ми маємо справу з геноцидом кримсько-татарського народу, здійснюваним властями Криму". За його словами, в Україну повернулося 250,000 кримських татар, але 75 відсотків працездатного населення їх не працюють, 60 відсотків живуть у шатрах. Серед татар, які повернулися, панує висока дитяча смертність і захворювання на левкемію. До Криму в найближчі роки мають повернутися ще 350,000 татарів і названі проблеми можуть ще більше поглибитися. Керівники татарських організацій висловили невдоволення, що Україна досі не ухвалила закон про реґабілітацію кримських татарів, тому переселенці не можуть дістати кримську прописку, отже і громадянство України. Як сказав Умеров, кримські активісти у всьому звинувачують владу Криму, але не населення півострова. „Ми стоїмо на становищі української держави і російські претенсії до Криму розглядаємо як втручання у внутрішні справи України", — підкреслив Енвер Умеров.

Голова Демократичної Партії Криму Анатолій Філатов сказав, що його партія погодила свої дії з Організацією Кримсько - Татарського Національного Руху. Обидві організації визнають Севастопіль невід'ємною частиною Криму, а Крим — невід'ємною частиною України. Можливе об'єднання цих організацій в передвиборчий бльок. ОКНР представляє сотні тисяч переселентів, а ДПК — фармерів і дрібних підприємців, яких придушують кримські власті, гальмуючи реформи.

Представник ОКНР Шефкет Кайбулаєв заявив, що коли Верховна Рада Криму не змінить закон, то кримські татари розпочнуть акцію непокори під егідою Меджлісу і населення Криму від цього не постраждає. ОКНР головним зав-

(Закінчення на стор. 3)

Відзначили О. Федун

Клифтон, Н. Дж. — Щорічно в повіті Берґен стейту Ню Джерзі відзначають у Християнській організації молодих жінок (YWCA) найбільш успішних в'індустріяльній професії молодих жінок. Цього року поміж відзначеними була молода українка-пластунка Ореста Федун, що є менаджером купівлі у світовому підприємстві медичної технології Бектон Дікінсон у стейті Ню Джерзі.

Мгр О. Федун

О. Федун розпочала працю у цьому підприємстві перед восьми роками, а від 1991 року вона була підвищена на місце заступника менаджера у відділі продажу продуктів своєї фірми. Її праця в розвитку продажу дала у висліді збільшений річний прихід на 500,000 дол. Вона також брала участь у випробуванні на ринку продажу чотирьох нових виробів із її підприємства. Вона допомогла у вишколі нових продавців та випродукувала цілу серію відеострічок для вишколу.

О. Федун здобула звання маґістра із психології і бакалавра із зоології в універ-

(Закінчення на стор. 3)

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA:(201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to: "Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 Tel.(201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $ 40.00 на півроку —$22.00 на 3 місяці—$12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси—$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою —
За зміст оголошень Редакція не відповідає

P O Box 346 Jersey City, N J 07303.

Проблема конституції України

Верховна Рада України походить ще з ери Міхаїла Ґорбачова, а конституція з ери Леоніда Брежнєва, взорована на „найдемократичнішій у світі" конституції Владиміра Ульянова Леніна. Якої конституції тримається верховна влада України — ми тут, в діяспорі, ніяк не всилі зорієнтуватися. Чули ми, що в Україні відкинули, як зразок, конституцію ЗСА, якою захоплювався Тарас Шевченко, — і правильно зробили, бо вона страшенне складна і вимагала вже 27 Додатків. Взоруються ніби на конституції Франції, але Франція має державницьку традицію ще з античних часів, як Ґалія, і має кодекс Наполеона, має тривкий адміністративний апарат, чого нема в Україні. Конституція визначує характер державного устрою, конституція розподілює владу, конституція є основним законом, без якого не може існувати ніяка новітня держава. Чули ми, що на відновленій недавно сесії Верховної Ради почали розглядати проєкт конституції.

На зустрічі представників української громади з Іваном Драчем, одним із членів сучасної державно-політичної і громадської верхівки України, на тій зустрічі, яка відбулася у конференційній залі Українського Народного Союзу в минулу середу 6-го жовтня ц. р., проф. Василь Калинович, добрий знавець різних державних устроїв, запитав гостя, члена Верховної Ради України, коли Верховна Рада схвалить конституцію і яка вона буде. Іван Драч відповів саркастично: „Верховна Рада не може схвалити конституцію кращу аніж вона сама є". Це перспектива дуже сумна.

Ми чули, що над проєктом конституції дебатували члени цілого панелю. Ми тут не всилі зрозуміти методики праці наших земляків в Україні. Ніякої поважної резолюції, ніякого тексту законопроєкту не можна складати колективом — робить це одна особа, найбільше дві, як це було також з конституцією ЗСА. Нам невідомий проєкт конституції, що його розглядає Верховна Рада. Пам'ятаючи темпо праці Верховної Ради й беручи до уваги, що вона має перед собою завдання затвердження членів нового уряду, — можна грубо сумніватися, чи до березня 1994 року, коли мають відбутися вибори нової Верховної Ради, появиться щось більше, як схвалення процедури виборів, — членів нової Верховної Ради та — у червні наступного року — нового президента. Іван Драч назвав із пам'яті шістьох можливих кандидатів на президента — і промовчав ще декого. Він заявив правильно, що у підготові до виборів Верховної Ради треба скласти з'єднаний фронт демократичних партій і організацій, щоб не допустити до нової законодатної верхівки комуністів. Але — також правильно — передбачав він, що не можна мати контролі ані впливу на вибори президента, бо десяток кандидатів вестимуть кампанію — кожний за своєю методою. Додаймо — можна сподіватися потоків демагогічних слів.

Авторитарні режими не потребують конституції, бо диктатор має репрезентаційну, законодатну й виконавчу владу. Найкраще зформулював це Людвік XIV у заяві — „Держава — це я". В Англії нема конституції, бо основою тамтешнього ладу є все ще Велика Хартія Свобід з 1215 року плюс безліч наступних законів. У Німеччині треба було іншої конституції, коли Бісмарк перетворив самостійні князівства й королівства в один Федеративний Райх і коли після монархії Гогенцолернів прийшла Веймарська республіка. В Австро-Угорщині Габсбурґів конституцію проголошено щойно 1848 року. Ленін проголосив свою забріхану конституцію, щоб замилити очі народам СССР і зовнішнього світу. Для нас, українців у демократичній діяспорі, є нерозгаданою загадкою, як наші земляки в Україні можуть бути громадянами незалежної демократичної держави — з конституцією Леніна-Брежнєва і як вони, включно з усією високоосвіченою верхівкою можуть вважати, що це — нормальний стан?!

ЦИМИ ДНЯМИ ЗІ ЗСА в Україну з миротворчою місією прибула делеґація духовенства Української Православної Церкви ЗСА. Її очолює Єпископ Антоній. Делеґація має намір зустрітися з керівниками всіх Православних Церков України для обговорення можливостей їх об'єднання.

Микола Руденко

КРИВАВА МЕЖА

I

Це назрівало давно, але ніхто не уявляв, що перші дні жовтня 1993 року проляжуть кривавою межею поміж тоталітаризмом і демократією. Хотілося вірити в мирний розвиток суспільних перетворень — і ми справді вірили. На жаль, помилилися.

Внутріщній світ Руцкого і Хасбулатова став зрозумілим не сьогодні — обидва вони розкрилися перед громадянами Росії та інших країн іще тоді, коли ніхто й гадки не мав, що ці зарозумілі фрондери наважаться на такий зухвалий і цілком безперспективний заколот. Хто з українців здатний забути, як віцепрезидент А. Руцкой, порушуючи державні закони Росії та України, нескільки не рахуючись з кордонами, прилітав до Криму і закликав кримчан до виходу зі складу України? Вслід за цим літак Руцкого летів до Придністров'я, де віцепрезидент благословляв російську армію на війну з суверенною Молдовою. І головне ось що: він робив усе це без узгодження з президентом Росії Борісом Єльцином — лише з власної ініціятиви. Та й не міг Б. Єльцин підтримати цю імпульсивну партизанщину — адже ж вона ганьбила його самого як президента Росії. Мабуть тоді російський президент уперше пошкодував, що повів за собою на державну вершину цього обмеженого, самовпевненого солдафона. Тоді це минулося Руцкому — і Україна, і Молдова подивувалися з нерозсудливих вибриків високопосадового ультрапатріота, поспівчували Єльцинові (ото вже придбав собі заступника!) — та й не надали вчинкам віцепрезидента державної ваги. Щоправда, політика Росії залишалася тією ж, якою вона виглядала в діях Руцкого, але ж, ясна справа, Москва ніколи не була такою примітивною, як поведінка новоспеченого віцепрезидента.

Так крок за кроком Руцкой виявляв риси свавільного, анархічного діяча, котрого належало б звільнити з його посади, але він володів тим самим імунітетом, що й президент — доводилося терпіти. А тим часом знаходилися люди, котрі доволі вміло підкидали дріжджі в його честолюбну душу — і він уже повірив, що заслуговує посади президента Росії, ось тільки Єльцина слід якось усунути.

За моїми спостереженнями, Руцкой прийшов у табір борців за відродження Совєтського Союзу не тому, що його вела комуністична ідея — йому будьщо хотілося стати президентом. Оце й уся його „ідеологія".

Майже те саме можна сказати про Руслана Хасбулатова, хоч він, безумовно, розумніший від Руцкого. Як не як — доктор економічних наук. А проте його також вело непомірне владолюбство, помножене на самообожнення. Досить було простежити за кількома сесіями російського парляменту, щоб доволі точно визначити, із яких складників витворено внутрішній світ Р. Хасбулатова. Йому також не йшлося про комуністичну ідею. Він став поборником воскресіння СССР тільки тому, що до цього спонукав „матеріял", який опинився в його руках — компартійна номенклятура, котра становила переважну більшість у Верховній Раді. Він її очолив завдяки тому ж таки Б. Єльцинові. І з'їзд депутатів, і робочий склад Верховної Ради Росії зформовано ще тоді, коли діяла воля Комуністичної партії, а не воля народу. Та й сама конституція залишалася від часів Брежнєва. До неї вносили поправки, але жодна з них не міняла її суті.

Не можна сказати, що серед депутатів не було розумніших людей, ніж Хасбулатов та Руцкой, але тисяча добре вишколених компартійців віддала їм найвищу владу, бо добре бачила: їхнє владолюбство можна спрямувати в бажаному напрямі. А коли мета буде досягнута, їх можна й відтрутити геть.

Так у Росії створилася міцно організована компартійна сила, яка володіла всіма зовнішніми ознаками законної влади. Тільки зовнішніми, бо справжньою леґітимністю Верховна Рада не володіла — адже ж вона не була обрана народом, а призначена Центральним Комітетом КПСС. Не буду переповідати як діяв механізм „виборів" у совєтські часи — гадаю, це добре відомо. І тільки президент Росії Боріс Єльцин володіє повною, безумовною леґітимністю — він став першим керівником держави, обраним всенародно, без будь-яких хитрощів та брехні. При всіх його недоліках (а хіба є люди без недоліків?) він справді є носієм народної волі, ґарантом демократії — тільки він і ніхто більше. Становище хистке, ненадійне. Компартійна більшість парляменту чекала тільки відповідного моменту, щоб усунути президента й повернути тоталітарний режим.

Треба сказати, що совєтська структура згори й донизу лишилася такою самою, якою її зформував Сталін: ради столичні, обласні, районні, сільські. І вся ця ієрархія рад тільки й чекала, щоб відкинути, розтоптати президентську вертикаль й запанувати, як було раніше — тобто повністю відродити совєтську владу.

Закінчення буде.

Богдан Шарко

ЗАХІД ЗУСТРІЧАЄ ЛЕСЮ УКРАЇНКУ ВИДАННЯМ ЇЇ ТВОРІВ

Я прошу у читача вибачення, що я не літературознавець, беруся писати на тему літературознавства. Але надіюся, що виправданням для мене є те, що люблю читати добрі літературознавчі праці. Вони поглиблюють мої естетичні переживання не менше, як великі літературні твори, а я собі скромний мистець-бандурист і потребую естетичних переживань не менше, як хліба насущного.

Хочу поділитися з читачами радісною вісткою, що виходить з друку (нарешті!) німецькомовний том „Леся Українка і західньоевропейські літератори", що є заслугою відомого науковця проф. д-ра Юрія Бойка-Блохина. Історія створення книги цікава й повчальна. У 1988 році наближався ювілей Ю. Бойка (він народився 1909 р.). Його німецькі колеґи, зокрема професор славістики і балтистики Мюнстерського університету, Фрідріх Шольц і заступник директора бібліотеки Мюнхенського університету, д-р Шотт, заходилися на відзначення ювілею нашого професора видати бібліографію його праць. Вони потребували українського співробітника для технічного опрацювання матеріялів і запросили мене до цієї праці. Ця бібліографія вийшла з друку в „Carl Winter Universitätsverlag" у Гайдельберґу 1989 року.

Таке завдання було для мене не тільки приємністю, але й духовою насолодою. Під час цієї праці я мав нагоду прочитати велику кількість розвідок ювілята, полюбив його перо і його духову наснагу. В часі роботи над бібліографією я мав часто різні питання до автора, що дало мені змогу пізнати його персонально. Відчувалося, що це син степової України, але науково він виріс у Харкові. У нього на початку нашого знайомства були важкі життєві обставини, багато болю приносила йому смертельна хвороба його дружини, теж харків'янки, проф. д-р Олександри Блохиної, народженої Сулими, що писала під псевдом Іванни Чорнобривець.

На другу половину 80-их років припадають заходи професора щодо влаштування симпозіюму, якого метою було розкрити світове значення творчости Лесі Українки. Наш дослідник здавна працює у галузі порівняльного літературознавства. З цієї позиції він розгорнув і оприлюднив кілька праць про Л. Українку й, порівнюючи поетку з визначними постаттями европейської літератури на переломі XIX—XX століть, він захопився її оригінальністю та її значенням для літератур Заходу. Це значення ще не було аж ніяк усвідомлене в західній літературі й це гнітило професора. У 1986 році він накреслив широкі пляни симпозіюму про авторку „Лісової пісні".

Україна для нас, еміґрантів, ще була за семи замками, тому прийшлося рахувати на західніх учених. Їх було б досить для тижневого закрою симпозіюму. Але відразу виступила проблема: де здобути для цієї цілі фонди? Проф. Бойко звернувся до одної багатої української інституції за океаном, прохаючи, підтримати плян грошовою допомогою в сумі 5,000 дол. Український фінансовий вклад був потрібний, щоб заімпонувати німецьким грошедавцям і здобути від них більші суми. Шановна українська інституція спочатку приобіцяла підтримку, але пізніше побажала тільки успіху для визначеної ініціятиви. Це так морально пригнобило професора, що він вдруге не пробував шукати підтримки з боку українських закладів. Почалося ходіння від однієї німецької установи до другої з простягненою рукою. Вкінці на початку 1988 року ситуація таки вияснилася: німецька сторона забезпечувала симпозіюм сімнадцятьма тисячами німецьких марок. Це було сумно. Проф. Бойко додав із власного скромного бюджету 3,000 марок і тижневий симпозіюм переплянував на триденний.

Багато клопоту завдавало організаторові добирання адрес для запрошень на симпозіюм слухачів-гостей з різних фахів і різних країн, які, імовірно, могли б зацікавитися українською письменницею і мали б відвагу оплатити свою подорож до Мюнхену. На 300 запрошень з'явилося, на жаль, лише понад 100 фахівців різних дисциплін з гуманітарної ділянки. Були це головно чужинці й невелика частина нашої інтеліґенції. Урочисте відкриття відбулося у сенатській

(Закінчення на стор. 3)

Олекса Біланюк

А. Фіґоль і проєкт енциклопедій

Дня 30-го липня, 1993 року відійшов у вічність д-р Атанас Фіґоль, видатний діяч української діяспори. Енциклопедичний Проєкт Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ) втратив одного із своїх передових подвижників. Йому не судилося бути присутнім у Торонто 25-го вересня, 1993 на величавому випуску у світ останніх трьох томів англомовної „Енциклопедії України". Дата 25-го вересня, 1993 року займе особливе місце в історії українознавства. До того дня єдиним всеохоплюючим і легко доступним довідником, в якому англомовний читач міг знайти загальні відомості про Україну, був англійський переклад „Большой Советской Энциклопедии", „The Great Soviet Encyclopedia", що її видало видавництво Macmillan (New York - London). Не диво, що в американських і англійських підручниках в більшості все ще можна знайти лише скривлений образ про Україну. Хоча Україна вступила вже у третій рік свого відновленого державного існування, в пересічного американця все ще не має путнього уявлення про праісторію й історію українського народу та про тисячолітню тяглість української державницької традиції.

Саме тепер, коли світ із здивуванням і недовір'ям сприймає відновлення української держави, відчувається пекучий брак усучасненого, авторитетного, англомовного довідника про Україну. Англомовний читач без труду може отримати дані про Польщу чи Мадярщину, та знайти об'єктивні дані про Україну значно важче. В американських підручниках Україна все ще, як правило, представлена як відламок Росії. Плутанина історичних понять „Русь" і „Росія" продовжується в значному числі англомовних енциклопедій. Головно відчувається цей брак по американських шкільних, публічних та високошкільних бібліотеках. Без нового, науково обґрунтованого довідника годі надіятися, щоб автори нових видань шкільних підручників в Америці змогли представити мову, культуру, історію та географію України у правильному світлі.

На щастя, завдяки візії групи відданих українських патріотів, спершу під проводом св. п. проф. Володимира Кубійовича, а після його смерті під його надхненням, цей брак 25-го вересня, 1993 р. гідно заповнено: в цей день завершилася публікація п'ятитомної англомовної „Encyclopedia of Ukraine" в престижевому академічному видавництві Торонтонського університету. Це справді величний дар української діяспори країні її предків.

Довгий і трудний шлях пройшли творці цього монументального довідника. Головна заслуга в появі цього твору без сумніву належить проф. В. Кубійовичеві та його академічним співробітникам і наслідникам. Та їм належить не вся заслуга. Бо як казав Ґете: „Без хліба навіть найкращий дух стане лише маривом". Без фінансової бази навряд чи ідеалістичний енциклопедичний проєкт заїхав би далеко. Що проєкт не лиш вижив, а дійшов до зразкового завершення, це у значній мірі заслуга наполегливої і відданої праці д-ра Атанаса Фіґоля. Він став „міністром фінансів" енциклопедичного проєкту. Завдяки своїм організаційним здібностям, щирій ввічливості і переконливій відданості справі та колі однодумців між „Лісовими Чортами", він зумів розвинути по усіх закутинках нашої діяспори Товариства Приятелів Енциклопедії Українознавства. Ці товариства дали матеріяльну базу для наукової праці над Енциклопедією Українознавства" та „Енциклопедією України". Енциклопедичний проєкт отримав від окремих членів нашого суспільства, а згодом від визначних і далекозорих організацій, головно в Канаді, широку і щедру підтримку. Це недвозначно свідчить про те, що більшість зрозуміла, яку ключову ролю відограє енциклопедичний шлях, що його вибрав для української діяспори проф. Кубійович, і що його забезпечив своєю ініціятивністю і підприємчивістю д-р Фіґоль.

„Енциклопедія Українознавства" та Encyclopedia of Ukraine", що її після смерти проф. Кубійовича, під умілим, діловим і наполегливим проводом проф. Данила Струка та завдяки самовідданій праці його співробітників, доведено до вчасного завершення, це настільні довідники правди про Україну. Проф. Кубійович і його співробітники і наслідники вибрали шлях незаперечної правди, а не шлях пропаґанди. Ці енциклопедії допоможуть нам ширити правду про Україну, а не „українську правду". Цим дехто і розчарований, бо автори гасел енциклопедії мали чітке завдання не перекручувати фактів „на нашу користь". Бо правда є одна. Коли була б „українська правда", тоді були б теж „російська правда", „польська правда", та інші „правди" — і не знати

(Закінчення на стор. 3)

Яр. Климовський

„НАШ ТЕАТР"

Другий том „Книги діячів українського театрального мистецтва". Редакція: Олег Лисяк, д-р Наталія Пазуняк, літературно-мовний редактор і Володимир Шашаровський. Наукове Товариство ім. Шевченка, Секція історії України, Комісія театрознавства. Видавець: Об'єднання Мистців Української Сцени. Сторінок 796. Друкарня „Бескид" у Торонто, Канада.

Багато причин склалося, що другий том книги „Наш театр" виходить у світ з таким великим запізненням, та краще пізно як ніколи, як каже наша пословиця.

У потойбічний світ із редакційної колеґії відійшли — д-р Григор Лужницький, головний редактор, Леонід Полтава, а — останньо Володимир Шашаровський, який над книгою трудився сливе до кінця свого життя, писав і носив тексти до літературно-мовної коректи. З видавничої колеґії залишився тільки Василь Сердюк, який під сучасну пору живе в піклувальному домі, йому 93 роки життя.

На третій сторінці другого тому книги в складі редакційної колеґії ще фіґурують — д-р Григор Лужницький, Леонід Полтава й Володимир Шашаровський, якого не стало серед живих, коли завершено книгу. Автор цього відгуку не знає як це пояснити. Книга, що про неї мова, вужча від першого тому 3/8 ін. і шрифт на обкладинці книги не той, що в першому томі, в другому томі виконаний звичайним друком, а Василь Дорошенко, як виконавець обкладинки фіґурує в книзі. Підписаний теж не знає як це пояснити. Відомо, як друкується два томи якоїсь книги, то обкладинки двох томів повинні бути однакові. У книзі немає поазбучного списка (а повинен бути поазбучний список двох томів). Немає списка фотографій, ілюстрацій і немає списка жертводавців.

У передмові між іншим читаємо: „Здається правильним буде сказати, що не буде даремним труд і жертвенність", а в наступних рядках: „Історія нашої культури збагатиться цим виданням і цього заперечити ніхто не може". В дальших рядках наголошено: „Майбутній історик української культури буде черпати колись знання, як із чистої криниці". Наведені слова не тільки гарно звучать, але й зобов'язують.

Зміст другого тому: постаті, репортажі, документи й листи, рецензії, театри й театральні студії, діячі театрального мистецтва діяспори, члени ОМУС'у (Об'єднання Мистців Української Сцени). Як бачимо другий том книги „Наш театр" цікавий і заохочує цю книгу прочитати.

У відділі „Театри й театральні студії" вирізнюється 20-сторінкова стаття проф. Льва Шанковського). Відділ хроніки завершують статті: „Із щоденника актора" Романа Тимчука та „За кулісами життя й театру" Володислава Клеха.

Р. Тимчук у своєму щоденнику описав мандри Театру ім. І. Тобілевича в роках 1933—1936. Читач з цього щоденника створить собі образ життя-буття українського актора у вічних мандрах по Галичині. Клехові спогади не тільки цікаві, але й з великим хистом покладені на папір.

Цікаво прочитати про окремі постаті, яких у книзі п'ятдесят. Дуже мало вже залишилося з акторської братії, що читатимуть другий том „Нашого театру", та все ж таки книги пишуть для грядущих поколінь, для історії театру.

* * *

Мені доводиться вперше в моєму доволі довгому житті перегортати сторінки змістом цікавої книги, на сторінках якої стільки помилок, що „ні пером не списати, ні словом не сказати", як звучить вислів народної мудрости. Гарні слова в передмові, кинені на вітер. Ці слова багато обіцювали, а вислід „обіцяв пан кожух — тепле його слово".

Другий том „Нашого театру" під поглядом друкарським „пожалься Боже!". Треба жаліти, що другого тому не видрукувала друкарня „Свободи", бо перший том, що його друкувала ця друкарня, був під кожним поглядом таким, яким повинен бути. На цьому місці очевидно не всилі всіх помилок подати. Помилки другого тому можна поділити на — менші, більші та кардинальні. Тепер нічого не лишається як запросити компетентну особу, щоб ці помилки виказати на додаткових сторінках і вислати тим, які отримали другий том „Нашого театру".

Прикро, що відгук на книгу завершується переліком деяких помилок, а ще прикріше, що сором падає не на друкарню, а на всіх акторів, які тут ніпричому. Мовляв актори такі неграмотні, не дивлячись на те, що серед них чимало з академічною освітою. Відомо, що „театр — дзеркало нації". Приглянувшись другому томові „Наш театр", читачі театрові дадуть інакшу оцінку та знайдуть для нього відповідний епітет.

На кінець із величезної кількости помилок, подається лише деякі, але й вони вповні вистачають, щоб виробити собі поняття про тих, що друкували книгу. Мало вже такого рівня друкарів як Василь Дорошенко, який поза тим, що є знаметим друкарем, він ще образотворчий мистець і блискучий майстер літери. Кінець-кінців черга на помилки, яких допустилися друкарі. Ось вони: з малої літери надруковано — „зінаїда", „галичина", „київщина". Прізвище німецького драматурга Гальбе — надруковано „Пальбе". „Собор" замість театр. „Рясні зорі" замість „Ясні зорі". „І інші" замість „й інші", оминаючи перезвуку (сусідства двох голосних) . „Руска Бесіда", „руська" без м'якого знака. „Пфорґгейм" зам. Пфорцгайм, „Дорнштадт" замість Дармштадт. „Ашафенобурґ" замість Ашафенбурґ. Українське кладовище недалеко Ню Йорку названо „Бравн Брук". „Чортиця" Шенгера надруковано „Шенкера". „Тріюмф прокурора Дальського" надруковано „Тріюмф прокурора Лужницького". „Артимовсь-

(Закінчення на стор. 3)

ДЕРЖАВНІСТЬ УКРАЇНИ ЗАКРІПЛЮЄТЬСЯ! ДОПОМОЖІТЬ ЇЙ ВКЛАДОМ ВАШОЇ ДИВІДЕНДИ У ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Нові видання про Закарпаття

Чикаго (КоЗІ). — Карпато-українська проблематика останнім часом звертає на себе дедалі більше уваги. Це, мабуть, також у зв'язку з недавно виниклим та пропаґованим різними антиукраїнськими колами неорусинством. За останній рік появилися в Україні три такі публікації.

Відомий літературознавець Олекса Мишанич, співробітник Інституту Академії Наук України, опублікував в Ужгороді свої вибрані літературно-критичні статті та дослідження у збірнику „Карпати нас не розлучать". Крім статтей про загальноукраїнський контекст літератури Закарпаття, Василя Ґренджу-Донського, Івана Ольбрахта, Володимира Гнатюка, Івана Мацинського та інших, є ще науково-публіцистичні статті про „витоки карпаторусинства", Українці чи русини", „Не розпродуймо наш край" та інші. Книжка має 287 стор. малого формату і коштує 6 дол. (з пересилкою).

Політичний науковець Василь Маркусь опублікував у Києві переклад своєї праці з французької мови, що була появилася в 1956 році в Бельгії під заголовком „Приєднання Закарпатської України до совєтської України 1944—1945". До другого (українського) видання додано довший вступ, в якому також розглядається тодішню реакцію совєтських чинників на цю книгу. Перевидана праця не втрачає актуальности й сьогодні. Книга має 12 стор. та карту Закарпаття: ціна 10 дол.

Матеріяли першої міжнародної конференції, що відбулася від 26-го серпня до 1-го вересня 1991 року в Ужгороді, появилися у великому збірнику під заголовком „Українські Карпати". На зміст складається 69 доповідей з ділянок: літератури, історії, релігії, мовознавства, фолкльору, міжетнічних взаємин, екології тощо. Книга має 616 стор. і коштує 25 дол. Ці книги можна замовляти в Комісії зв'язку й інформації закарпатських українців (КоЗІ) та виставляти чеки на: KoZI, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, Ill, 60622-4828.

Відзначили...

(Закінчення зі стор. 1)

ситеті Ратґерс. Поруч різних нагород, що їх вона дістала раніше у своєму підприємстві, в 1992 році її нагороджено президентським відзначенням підприємства Бектон Дікінсон.

О. Федун живе у Клифтоні, Н. Дж., дочка Ярослава і Люби Федун, і є членкою УНСоюзу.

Захід...

(Закінчення зі стор. 2)

залі Людвіґ-Максіміліян-університету, до якого проф. Бойко належить, де вступну промову виголосив ректор цієї славної „кузні науки", Штайнеманн. Дальші засідання відбувалися у репрезентативній залі з архітектурного ансамблю Німфенбурзького королівського замку.

Я переконаний, що у всіх присутніх українців прискорено билося серце, бачачи, на якому рівні відбувалася наукова імпреза. А до цього ще й щира увага німецьких господарів приміщення Фундації Сіменса до гостей: у перервах при вишуканих закусках вив'язувалися жваві розмови про щойно виголошені доповіді. Вже в попередніх роках перед симпозіюмом у листуванні з доповідачами проф. Бойко забезпечив взаємозв'язок поміж ними так, що все виглядало ніби грає дібрана оркестра під орудою досвідченого дириґента.

Мені згадалися на симпозіюмі попередні праці нашого дослідника. Я запримітив, що десятиліттями проходила у нього одна концепція: Леся Українка як синтетичний талант, що в'язав неоромантику із неоклясикою. Це в грудні 1988 року зазвучало так виразно, що навіть непричетна до літературознавчої науки людина могла цю концепцію помітити.

Видатні европейські літературознавці прочитали 14 доповідей. У проміжках поміж доповідями прослухано мистецьке читання поезій авторки „Оргії" паралельно із читанням у мистецьких перекладах на німецьку мову доцентом Йозефом Ганом. Коли прозвучала остання доповідь, раптом через голосник залунала із платівки поліфонічна оркестрова рапсодія Штогаренка, присвячена Л. Українці. Як казали присутні чужинці, Штогаренко у своїй музиці віддзеркалив ті основні прикмети поетки, які були насвітлені в доповідях.

Після закінчення симпозіюму керівникові його довелося подбати про видрукування доповідей одним збірником. І тут знову почалося „хожденіє по муках". Власникам німецьких грошових джерел для плекання культурних здобутків здавалася українська література „неактуальною" Однак, в допомогу прийшли співредактори збірника, як от проф. Роте із Бонну та проф. Шольц з Мюнстеру. Завдяки їм вдалося роздобути головну грошову дотацію. Решту — 4,000 марок — знову мусів витягнути з власної кишені проф. Бойко. І от, нарешті сталося...

Широковідоме німецьке видавництво „Bohlau Verlag" у своєму останньому проспекті заповіло появу книги в *короткому часі*. Тепер вже не можна вважати, що Леся Українка залишається для західнього світу недоступною.

На цьому місці ставлю крапку. Тут повинні забрати слово фахові літературознавці й дати цьому-новому науковому творові визначних учених свою оцінку.

„Мистецький пир" ансамблю „Гопак" у Бінґемтоні

Група танцюристів „Гопака"

Першим своїм виступом (прем'єрою) у Бінґемтоні, Н. Й., київський мистецький ансамбль „Гопак" розпочав своє „турне" по теренах Північної Америки.

Цей перший виступ „Гопака" відбувся в неділю, 19-го вересня, у престижевій залі міста, в Андерсон центрі (що пишається на розлогому терені бінґемтонського відділу стейтового університету), при більш як сподіваній кількості шанувальників української культури, (у більшості неукраїнського походження).

Програмою цього концерту українського мистецького танцю, а ще більше її виконанням, „Гопак" справив глядачам справжній „мистецький пир", за який одушевлена публіка відплачувала спонтанною овацією оплесків, радісних окликів, а то й кількакратного загального повставання з місць.

Та й не диво. Бож танцювальний ансамбль „Гопак", в якого творчому складі є частина членів колишнього ославленого ансамблю Павла Вірського, (включно з теперішним мистецьким керівником-хореографом ансамблю), які зберігають, розвивають і передають поклонникам мистецтва великі досягнення у творчому виявi, мистецьку культуру і традиції вияву ославленого мистця-хореографа, а шедеври його творчих виявів, включаються у програму виступів „Гопака".

Немає тут можливости, у короткому звідомлені про прем'єру ансамблю „Гопак", вираховувати усі подробиці кожної точки програми, чи давати їх оцінку, бож буде вона однакова: „Чудово"! Немає теж можливости згадувати і оцінювати виконавців програми, бо усі вони мистці танцю. Є тільки можливість і наш обов'язок категорично ствердити, що київський ансамбль „Гопак" — це високоякісна мистецька одниця, якою повинні гордитися усі українці.

Крім 45 талановитих, професійного рівня танцюристів, в склад ансамблю включається 12-членна оркестра із віртуозом-скрипалем, сопілкарями, цимбалами та іншими інструментами.

Програму цього виступу ансамблю „Гопак" збагачували ще дві співачки-солістки, які виконували дуетом кілька українських фолкльорних пісень.

Між двома частинами програми мейор Бінґемтону Аніта Крабб теплими словами привітала ансамбль і в доказ оцінки його і вшанування вручила символічний ключ до міста.

Закінчився той „мистецький пир" врученням квітів виконавцям програми і бурею оплесків, якими вдячна і очарована публіка висловлювала своє признання. Адміністративний директор і керівник турне ансамблю Леонід Олексюк дякував Галині Курило за жертвенне і успішне зорганізування прем'єри „Гопака" в Бінґемтоні, яку теж обдаровано квіттям.

Пізніше вечером члени ансамблю були гостями прощальної вечері в залі парохії української католицької церкви, яку, (як і попередні прийняття гостей), влаштували кілька жінок бінґемтонської громади.

Наступного ранку ми жалем, але й з радістю та гордістю за успіхи у ширенні правди і вартости української культури, попрощали „Гопака" з його добрим початком „турне". Хай щастить Господь!

Евген Курило

А. Фіґоль...

(Закінчення зі стор. 2)

котрій вірити. Дійсна правда стоїть на своїх власних ногах і її не треба надувати гаслами і пристрастями. Вона перетриває все і залишиться правдою. А пропаґанда скоріше чи пізніше лусне і розвіється.

Під сучасну пору, коли ми очікуємо, щоб хтось із здібностями А. Фіголя вивів Україну з її економічного неладу, вшануймо пам'ять д-ра Фіголя не лиш словами, але ділом, за яке він був би нам вдячний. Таке діло зовсім не важке до здійснення: кожному з нас слід подбати, щоб „Encyclopedia of Ukraine" попала на полицю ще одної шкільної, публічної або університетської бібліотеки. Щоб цього осягнути, часто вистачає переконати директора бібліотеки про вашу або вашої дитини необхідність користуватись цим довідником у його бібліотеці. Бібліотеки фондами на довідники, звичайно, диспонують. Така дія буде гідним вкладом в користь України і найкращою ґірляндою на свіжий гріб людини, що львину участь усіх зусиль своїх останніх 40 років віддала Енциклопедичному Проєктові. Присвятою для цієї дії хай стануть слова поетеси Галини Гурелик:

Минає все,
Та слово не минеться,
Його я вийму з болісного серця
І Україні покладу до ніг.

„Наш театр"

(Закінчення зі стор. 2)

кий" замість Артемовський. Петрицький надруковано „Пертицький". Берхтесґаден надруковано один раз „Брехтесґаден", а другий раз „Брехтесґерден". „Фільмкалась" замість фільмувалась. „клісах" замість клясах. „Посвіта" замість „Просвіта". Театр Оперети А. Трельського надруковано Терлецького. Найгірше, що в книзі позмінювано прізвища: „Рибчакова" замість Рубчакова. „Степак" замість Стерпак, „Шимбель" замість Шембель, „Пилипець" замість Приплесь, „Середюк" замість Сердюк, „Чопіта" замість Чорпіта, „Бенризовський" замість Березовський. „„Оксана Радкевич" замість Рудакевич, друкар не знав, що вона жінка Ярослава Рудакевича, тому її не помістив біля її чоловіка, бо її перекручене прізвище починається з „Ра", а її чоловіка з „Ру", тому між нею, а її чоловіком є інші особи.

Змінювати комусь прізвище — це вже кардинальна помилка, бо все, що пишеться про особу, що їй переінaчено прізвище, не торкається справжньої особи.

Не всі, що читатимуть про якусь театральну особу, будуть знати, що змінено її прізвище. Про це знають актори, колеґи сцени... Найгірше, що про це не знатиме майбутній історик української культури чи театру, який із цієї книги черпатиме потрібний йому матеріял.

Щоправда мені не змінено мого прізвища, зате в моїх біографічних даних на неціліх одинадцять рядків надруковано „Куц" замість псевдо „Кунц", „за большевицької окупації" замість „за більшовицької окупації" та надруковано „Еликтри" замість „Електри".

Із-за маси помилок, у дуже незручне становище поставлено д-р Наталію Пазуняк, яка дуже докладно справляла мову всіх текстів, що приносив їй В. Шашаровський.

Не входячи в причини такої кількости помилок чи з уваги на поспіх, чи браку потрібного рівня в друкарській професії, другий том книги „Наш театр", як сказано, цікавий змістом, справивши помилки на окремих аркушах, варт, щоб ця книга, як і перший том опинилася в Україні. Це видання двох томів „Нашого театру" напевно здивує не одного на рідних землях, що українські актори, що зберегли своє життя перед „визволителями", проживаючи у вільному світі, не лише, що продовжали свою театральну діяльність, але ще й для історії українського театру видали два грубезні томи книги альбомного формату про українські театри на рідних землях до „визволення" пишучи з позиції вільної людини та про діяльність українських театрів у діяспорі.

Кримські...

(Закінчення зі стор. 1)

данням ставить збереження стабільности в Криму і в Україні. Акцію непокори татари плянують на 14-го жовтня тому, що в цей день розпочне працю сесія Верховної Ради Криму.

У вівторок, 5-го жовтня, в Симферополі відбулося перше засідання узгоджувальної комісії Верховної Ради Криму, створеної для внесення змін та доповнень до ухваленого закону про вибори до Верховної Ради Криму. На засідання не допустили представника кримської організації УРП. Депутати мотивували це тим, що про кримські філії українських організацій мова не йтиме. Виглядає, що новий закон Республіки Крим не дає змоги представникам УРП, Руху, ДПУ та іншим українським організаціям права брати участь у політичному житті автономної республіки.

Український Літературно-Мистецький Клюб та Об'єднання Мистців-Українців Америки

— влаштовують —

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

УЛЯНИ ЛЮБОВИЧ

у п'ятницю, 22-го жовтня 1993 р. о год. 6:30 веч.
в ґалерії ОМУА в Ню Йорку
136 Друга авеню, 4-ий поверх

В ПРОҐРАМІ:

Слово про письменницю, мистецьке читання творів, музична частина та виступ УЛЯНИ ЛЮБОВИЧ.

Станиця Братства кол. Вояків 1-ої Дивізії УНА в Нюарку має шану запросити Вас з родиною на

СВЯТКОВИЙ БЕНКЕТ

з мистецькою програмою для вшанування 50-ліття створення Стрілецької Дивізії "ГАЛИЧИНА"

що відбудеться в суботу, 30-го жовтня 1993 р. о год. 3:00 по пол. в Українському Народному Домі при 140 Проспект Аве., Ірвінґтон, Н. Дж.

Просимо зголошувати свою участь в Бенкеті телефоном на 201-375-0156 (М. Заверуха)

Зголошення приймається до дня 23-го жовтня 1993 р.

Українська Вільна Академія Наук у ЗСА

має шану запросити громадянство на вільну бесіду з дійсним членом УВАН, поетом, письменником, науковцем та громадянином

Миколою Даниловичем РУДЕНКОМ

на тему:

„УКРАЇНА СЬОГОДНІ"

Тоді ж з фондів бібліотеми УВАН будуть експоновані зразки сучасної преси з України.

Пленарне засідання відбудеться

в суботу, 16-го жовтня 1993 р. о год. 2-ій по пол.
в будинку Академії
206 Захід 100-та вул., Ню Йорк, Н. Й. 10025
Тел.: (212) 222-1866

Наукове Товариство Ім. Шевченка

запрошує своїх членів й українську громаду на

ДОПОВІДЬ

ДВА РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ І ДАЛЬШІ ПЕРСПЕКТРИВИ

яку виголосить

проф. ВАСИЛЬ МАРКУСЬ

редактор Енциклопедії Української Діяспори

Доповідь відбудеться

у суботу, 16-го жовтня 1993 р. о год. 5-ій веч.
в будинку НТШ при 63 Четверта авеню в Ню Йорку

УПРАВА НТША

У П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДА
мґра прав

СТЕПАНА ДОМАРАДЗЬКОГО

складаємо 100 дол.
на ФОНД МАРІЯНКИ РОМАНИЧ

дружина — ОЛЯ
сини - БОГДАН
РОМАН з дружиною ЄВГЕНІЄЮ
внуки — МАРКО І АДАМ
дочка — МАРУСЯ

В ПАМ'ЯТЬ СОЛІСТА КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ

Вже минає
СОРОК ДНІВ З ДНЯ СМЕРТИ КОЛИШНЬОГО СОЛІСТА КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ФЕДОРА ПОГОРІЛОГО

який відійшов у вічність 30-го серпня 1993 р. на 86-му році життя, перетерпівши довгі роки недугу Паркінсона, яка майже позбавила його можливості до фізичної діяльности.

Сам покійний з природи був сильної будови і таким же сильним до могутности був його голос. Здавалося б ніяка недуга не могла б зламати його, одначе так не судилося.

Своїм голосом покійний належно прислужився Капелі Бандуристів, збагачуючи її мистецтво, яке несло славу Україні.

На жаль недуга обірвала його палке бажання співу і він останніми роками став призабуватися в громаді, тому, мабуть, і похорон його, на жаль, не пройшов так величаво, як це мало б бути для таких людей.

Хай же пам'ять про нього, як служителя українському мистецтву, буде серед нас вічною.

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ

Ділимося сумною вісткою,
що у п'ятницю, 8-го жовтня 1993 р. відійшов у вічність довголітній член проводу УСО „Тризуб" у Філядельфії, Па.

бл. п.

РОМАН ПЛАХТА

народжений 12-го серпня 1922 р. у Радимні, пов. Ярослав.

ПАРАСТАС - відправлено у похоронному заведенні М. Насевича, 11-го жовтня, о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН — 12-го жовтня 1993 р. з церкви Христа Царя, о год. 10-ій ранку. Тлінні останки були зложені на цвинтарі у Факс Чейсі, Па.

Дружині Марії і дітям висловлюємо глибокі співчуття.

Український Спортовий Осередок „Тризуб"

Ділимося сумною вісткою,
що в суботу, 9-го жовтня 1993 р.
відійшов у вічність по довгій недузі у Філядельфії, Па.

бл. п.

МИКОЛА ПЕТРО ЛУЦЬКИЙ

ПАНАХИДА відбудеться в середу, 13-го жовтня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні М. Насевичів при 109 Е. Табор Ровд.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в церкві Христа Царя в четвер, 14-го жовтня 1993 р. о год. 10-ій ранку, опісля на цвинтар Пречистої Діви Марії на Факс Чейс, Па.

Горем прибиті:

дружина — МАРІЯ
сини — БОГДАН з родиною
МИРОСЛАВ
сестра — СТАНИСЛАВА ДВОРАН з родиною

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Зустріч громадянства Парми з Р. Попадюком

Цей успішний вечір-зустріч відбувся 2-го жовтня в залі ім. Митр. Шептицького у Пармі. Мґр Василь Ліщинецький, голова УЗО, привітав прелеґента д-ра Романа Попадюка і зібраних гостей. Він подав також характеристику колишнього амбасадора ЗСА в Україні та його дипломатично-політичну кар'єру в ЗСА і за кордоном.

Д-р Роман Попадюк народився в 1950 році у Лінцу, Австрія, хоч його родинний корінь сягає подільського села Ремезівці над Золотою Липою, повіт Золочів. В 1950 році родина Попадюків емігрувала до ЗСА і поселилася на короткий час у стейті Айова, а потім переїхала до Бруклину, Ню Йорк. Р. Попадюк закінчив Гантер коледж в 1973 році, а в 1980-му одержав докторат з політичних наук у міському університеті в Ню Йорку. В 1988 році тодішній президент ЗСА Р. Реґен призначив д-ра Р. Попадюка своїм спеціяльним асистентом і заступником асистента закордонних справ ЗСА. Від 1981 року д-р Попадюк — професійний дипломат і виконує різні функції в Мехіко, а потім у Вашінґтоні. Був також лектором політичних наук в Бруклин коледжі. За свою зразкову і ефективну працю одержав два високі американські відзначення — в 1987 і 1992 році. В 1991 році Український Інститут Америки іменував д-ра Попадюка „Українцем Року", а на 16-му Конґресі українців в жовтні 1992 року він одержав грамоту „Свободи" Тараса Шевченка. В березні 1992 р. президент ЗСА Дж. Буш призначив д-ра Попадюка першим амбасадором ЗСА в Києві. Прелеґент одружений з українкою Анною Федьків і вони мають четверо дітей. Ми, українці, щасливі, що першим амбасадором ЗСА в Україні був саме українець і щирий патріот.

Потім виступив прелеґент д-р Р. Попадюк. В першій частині свого виступу прочитав доповідь англійською мовою, а в другій пояснив українською мовою деякі уривки своєї оригінальної доповіді. Потім вив'язалася дискусія, проваджена вже українською мовою, в якій були порушені різноманітні аспекти життя України. Д-р Попадюк досить щиро говорив, хоч треба розуміти його, що він на урядовій, дипломатичній службі ЗСА і не був амбасадором України, але ЗСА в Україні. Д-р Попадюк, будучи на пості амбасадора ЗСА в Україні, всеціло віддався своїй праці і полюбив цілим серцем Україну та її народ. Він роз'їжджав по селах і містах України, любувався красою, краєвидами та багатством її землі. Він жив з народом і двері його амбасадорського кабінету завжди були відчинені для посторонніх осіб. Справи полагоджував дбайливо і сумлінно. Присутні на дискусії засипали прелеґента різними питаннями, на які йому, як американському дипломатові, часом незручно було щиро відповісти. Але д-р Попадюк однак вив'язувався зі свого завдання.

Найбільшою проблемою України є занепад її економіки, нерішучість керівних органів, бюрократія та брак якоїсь системи в реалізації реформ, демократичних заходів. І щоб забезпечити успіх у наступних виборах до Верховної Ради і на пост президента держави в наступному році, треба поправити життєвий рівень населення. У дискусії присутні підкреслювали, що вибір президента Кравчука в 1991 р. був цілком оправданий, але останніми часами він таки не вив'язується зі своїми завданнями. Він є нерішучим і толерує неґативні дії прокомуністів та апаратчиків. А провідники-апаратчики найбільше гальмують процеси демократизації і вільного ринку в Україні.

На запитання, як найкраще допомогти Україні, прелеґент заохочував і рекомендував нам включитися в політично-культурний сектор ЗСА і ширити добре ім'я про Україну. Діяспора може тільки частинно помагати Україні, але таки самі українці в Україні повинні бути будівничими її долі. Народ мусить бути з'єднаний і зцементований в цілях і стремліннях до оздоровлення країни, без різниць політичних чи конфесійних приналежностей. На думку прелеґента, затримання ядерної зброї не є найважнішим пріоритетом. Ключ до урухомлення ракет, стаціонованих в Україні, є і так в руках Росії. Важнішою зброєю є усвідомлення, єдність і патріотизм.

Тепер більше перевіряються візи до ЗСА, бо часто молоді люди не хочуть вертати на Україну і для неї працювати. Росія тенденційно створює трудні ситуації у справі достави палива, ґазу і паперу, аби Україну підкорити собі. Закордонні інвестиції є покищо в Україні дуже малі з огляду на непевність економічної ситуації. А сильна українська держава повинна бути в інтересах ЗСА і Заходу, бо вона може стати неначе тим помостом і заборолом проти експансії та колоніялізму Росії. З другої сторони, Україна мусить знайти спосіб співпраці — „модус вівенді" зі своїми сусідами, але не коштом її незалежности, свободи та волі. Прогнози на швидкий ріст і розбудову України є доволі малі, але треба нам мати віру в Божу поміч і з'єднано працювати для досягнення мети. Це процес довгий і стелений терням. Д-р Попадюк жалував, що на залі було дуже мало молодих людей. Адже це наша будучність. Д-р Попадюк на пості амбасадора ЗСА в Києві дуже поліпшив і поширив працю. Починав з 16-ма працівниками, а до його відходу ця кількість зросла до 54. Зі зміною уряду у Вашінґтоні прийшла і зміна амбасадора ЗСА в Києві. Д-р Попадюк урядував в Києві коло півтора року. На його місце новий президент ЗСА Билл Клінтон призначив Міллера. Дискусія проходила в дружній, щирій, товариській атмосфері. При кінці зустрічі мґр Василь Ліщинецький подякував д-рові Р. Попадюкові за приємну зустріч у Пармі і побажав молодому дипломатові багато успіхів в його нелегкій праці.

Д-р Володимир Боднар

ДЕКІЛЬКА ДНІВ тому японський альпініст Мазуяма Акіра під час сходження на гімаляйську гору Нільканта раптом відчув запаморочення і змушений був затриматися, щоб перепочити. Саме це врятувало його від смерти, бо тієї миті снігова лявіна змела зі стіни шестеро його товаришів. Порятункові групи припинили розшуки через безперервні снігові зсуви. У зв'язку з цією трагічною подією спортові експерти пишуть, що під час штурмів гімаляйських гір найбільше гине саме японців — і не тільки тому, що альпінізм серед них такий популярний, але переусім через свій особливий національний характер: японці завжди готові до риску, вони не відступають перед жодними несприятливими обставинами.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ПРОХАННЯ Президента Билла Клінтона, Китай у вівторок, 5-го жовтня, знову розпочав ядерні випробування у надрах своєї західньої пустині, чим перервали існуючий неофіційний мораторій на ядерні випробування. У відповідь президент Б. Клінтон зарядив, щоб ЗСА почали підготовлятися також до продовжування ядерних випробувань, заявляючи при тому, що для нього це потягнення є дуже болючим. Все це діється в той час, коли ситуація між Китаєм і ЗСА вже без того досить напружена через погане трактування людських прав у Китаї продажу ядерної зброї тощо.

„Динамо" Київ — Барселона, Еспанія — 3:1

Були це перші змагання за Чашу чемпіонів Европи, в яких футболісти столиці України з клюбу „Динамо" впевнено подолали славнозвісну в футбольному світі Барсельону з Еспанії. Не зважаючи на те, що ця зустріч проходила в середу увечорі, 15 вересня, на трибунах Центрального стадіону в Києві було понад 70,000 глядачів, багато з яких прийшли з синьо-жовтими прапорами.

Ніхто не сподівався на таку блискучу перемогу українських футболістів з цим еспанським клюбом, який не програв з киянами ще жодних змагань. У звітовій зустрічі чудово заграли напасники Леоненко — Шкапенко, які протягом змагань завдавали багато клопоту обороні Барсельони. Переможні ґолі здобули Леоненко (2), одного з карного стрілу, і Шкапенко. Свого почесного ґоля еспанці здобули з карного стрілу Кумана. Склад київського „Динамо": Кутепов, Лужний, Пономаренко, Хруслов, Шматоваленко, Ковалець, Призетко, Ребров, Грицина, Топчієв, Шкапенко, Леоненко, Безсмертний, Мізін.

Київське „Динамо" далі веде в показнику табелі ігор у футбольному чемпіонаті України, в якому після семи змагань має 13 точок.

У сьомій рунді київські футболісти виграли на виїзді з клюбом „Темп" у Шепетівці. Несподівано успішно виступає в чемпіонаті клюб „Верес" з Рівного, який недавно переміг донецький „Шахтар" вислідом: 2:0. Завдяки цій перемозі „Верес" зайняв третє місце в показнику табелі, маючи досі здобутих 9 точок, на одну менше від „Шахтаря". В сьомій рунді клюби здобули такі вислідн: „Буковина" Чернівці — „Металіст" Харків — 4:0, „Волинь" Луцьк — „Маталург" Запоріжжя — 2:0, „Зоря" Луганськ — „Дніпро, Дніпропетровське — 0:3, „Нива" Вінниця — „Карпати" Львів — 1:1, „Торпедо", Запоріжжя „Кременець", Кременчук — 2:0, „Кривбас", Кривий Ріг — „Таврія" Симферопіль — 0:0, „Чорноморець", Одеса — „Нива", Тернопіль — 3:1.

Футбольна олімпійська збірна здобула Чашу

Не зважаючи на організаційні труднощі, олімпійська збірна України взяла участь в міжнародному футбольному турнірі, що пройшов у другій половині серпня ц. р. в містечку Алькудія, поблизу Валенсії в Еспанії. Сталося так, що збірна України прибула до міста турніру 20-го серпня, в якому мала визначену зустріч зі збірною Чіле. Не зважаючи на втому, українські олімпійці перемогли в цій зустрічі вислідом 2:0. Переможні ґолі здобули Пушкуца і Мороз. Наступного дня збірна України зустрінула сильну збірну Еспанії, яка вважалася фаворитом на здобуття першенства турніру. Під час гри цьому сприяли і судді, які без більших причин видалили з грища Ващука і Косовського. І не зважаючи на цю несправедливість, українські футболісти зуміли перерішити в свою користь ці змагання вислідом 2:1. Ґолі для України здобули Свистунов і Пушкуца. В третій зустрічі Україна перемогла збірну Грузії високим вислідом 7:1. В цій грі ґолі для України здобули: Косовський (2), Мороз (2), Пушкуца, Нестерчук і Ребров. Після одноденного відпочинку українські олімпійці зустріли збірну ЗСА. У завзятих змаганнях на початку Україна вела 1:0, ґоль здобув Ребров, але в дальшому ході зустрічі американці вирівняли 1:1. Згідно з правилом турніру, суддя зарядив карні стріли, в яких кращими виявилися українські футболісти, які виграли 5:4.

Згідно з вислідами, у фіналі олімпійці України зустрілися вдруге в цьому турнірі зі збірною Чіле. Після нормального часу вислід гри залишився „сухим" 0:0. Довелося відбути дві 15-хвилинні догривки і щойно в другій Ребров остаточно здобув 1:0, а з цим і престижеву перемогу між досить сильними конкурентами. Свою участь в цьому турнірі провідники збірної завдячують послові України в Москві Володимирові Крижанівському, Міністерству Закордонних Справ України, міністрові Анатолієві Зленкові, начальникові консулярного управління України Петрові Сударчукові, які допомогли у вирішенні отримання віз і ряду інших проблем. Отже олімпійська футбольна збірна України привезла додому чашу першунів.

ПРОПУЩЕНО РЯДОК

У статті Володимира Барагури п. з. „Незримий перст Божий" — у вірші Івана Франка — „Мойсей" „Свобода", ч. 193 з 9-го жовтня ц. р. пропущено рядок, має бути: „Бережіться, а то Він до вас Заговорить по-свому. Заговорить страшніше сто раз, Як в пустині рик грому..." — ред.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Ще одна перемога С. Бубки

В неділю, 12-го вересня у Фукуока в Японії відбулися чергові легкоатлетичні змагання найкращих легкоатлетів світу, між якими Україну репрезентував славний Сергій Бубка. Метою Сергія в цих змаганнях було добитися чергового рекорду в скоку з жердиною. Намагання цього українського легкоатлета не вдалися, але Сергій вийшов переможцем, подолавши цим разом висоту 5 м. 80 см.

Успішні виступи харківських кошиківкарів

Виступаючи в іграх за Чашу Европи ім. Корача, харківська дружина ТІІТ перемогла клюб „Македонію-91" вислідом 103:68. 32 точки в цій зустрічі здобув Сергій Якименко, 18 з яких з далеких кидків. 31 точку вписав на своє конто Олександер Лохманчук. Тренер Тимофій Безрук був задоволений з гри своїх підопічних. Завдяки цій перемозі українські кошиківкарі ввійшли до чергової рунди змагань за цю Чашу.

Успішні виступи гокейової дружини „Сокіл" Київ

5 вересня ц. р. розпочався гокейовий сезон в Міжнаціональній гокейовій лізі, що була зформована в минулому році на теренах колишньої імперії. У складі тієї ліги виступають 24 клюби з кількох нових держав, що постали на попелищах СССР. В останніх змаганнях, що їх „Сокіл" відбув на виїзді в Пермі, українські гокеїсти перемогли місцевий клюб „Молот" вислідом 4:1. Після шести рунд змагань „Сокіл" займає восьме місце на всіх 24 в показнику табелі ігор, маючи досі на конті здобутих 9 точок і 19:10 відношення ґолів. Перше місце займає „Динамо" Москва з 12-ма точками. Цікаво, що в складі „Сокола", на відміну від застійних часів, виступають власні вихованці. За часів імперії російські спортові політруки масово перетягували молодих перспективних гокеїстів до Москви і Ленінграду. (Деякі з них нині виступають в ЗСА і Канаді у складах клюбів НГЛіги як росіяни). В цьому часі українські гокейові клюби були змушувані спроваджувати до Києва і Харкова російських гокеїстів, які в свою чергу русифікували українські клюби. Так поволі, але пляново заникав український гокей. Богові дякувати, ці жахливі часи вже проминули.

Склад Київського „Сокола": О. В'юхін, І. Карпенко — воротарі, С. Гаркуша, Ю. Гунько, В. Завальнюк, В. Кирик, А. Олексієнко, А. Остроушко, О. Полковников, А. Савченко, В. Тимченко — оборонці, Д. Бауба, В. Бобровников, К. Буценко, В. Гончаренко, А. Ковешников, Д. Крамаренко, В. Литвиненко, Є. Млинченко, А. Ніколаєв, В. Олецький, Д. Підгурський, В. Семенченко, М. Фадеєв, В. Шахрайчук, І. Шуст — напасники. Головний тренер О. Фадеєв, тренери — О. Сеуканд і В. Голдобін. Тренер-адміністратор — В. Фадеєв.

Подав О. Твардовський

Юні футболісти новостворених юнацьких футбольних дружин при осередку СУМ в Йонкерсі: 7—8 років (вгорі) і 9—10 років.

Росте юна зміна

В неділю 3 жовтня, дві новостворені українські юнацькі футбольні дружини почали свій сезон. Спортова ланка „Крилаті" при осередку СУМ в Йонкерсі зорганізувала дружини у вікових групах 7—8 і 9—10 років. Орест Козіцький, голова осередку, зареєстрував обі дружини в Йонкерс Футбол Ліґ та увійшов до управи ліґи. Дружини, вбрані у синьо-жовті спортові строї, складаються лише з українських дітей. Тренерами вікової дружини 9—10 років є Роман Сидор, Орест Козіцький і Любомир Щур, а дружини 7—8 років — Микола Шкірка, Даріо Фелісісімо, Борис Крамарчук, Данило Пушка, Андрій Медвідь і Богдан Лотоцький.

Дружина 9—10 років програла своє перше змагання з рахунком 0:3, а дружина 7—8 років програла 0:4 проти дружини з Гилкрест Клюб. Хоч ігри були програні, обі дружини отримали велике признання за те, що сильно змагалися проти змагунів, які уже кілька років разом грають. Воротар Роман Боднар і оборонець Ростик Макаренко (9—10 років) особливо відзначилися проти дружини, що уже забила 16 голів у двох попередніх іграх. Маємо надію, що в наступній статті зможемо подати більш успішні висліди та що ці сумівці будуть джерелом радости для української громади в наступні роки.

Орест Козіцький